

Megjelen hetenkint kétszer
szerdán és szombaton este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoraljaújhely, Főtér 9 szám.

Telefon: 42. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Nyilttérben minden garmond sor 40 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

Előfizetési ára:

Egész évre 10 korona, féltre 5 ko
negyedévre 2.50 korona.

Egyes szám ára 10 fillér.

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
2 fill. Pető betűknél nagyobb, avagy
szóbetűkkel, vagy kerettel ellátott hir-
detések térmérték szerint egy négyzet
centim. után 8 fill. — Állandó hirdeté-
seknek árkedvezmény.

Fejes István.

— dec. 3.

A magyar közéletnek egyik
ragyogó alakja, ennek a város-
nak egyik büszkesége dőlt ki az
élők sorából vasárnap este. Fejes
István, a tiszáninneri református
egyházkerület püspöke elhunyt;
s halála nemcsak a református
egyházra nézve jelent pótolhat-
atlan veszteséget, hanem az
egész magyarságra, melynek leg-
szébb erényei nyertek kifejezést
az ő kiváló egyéniségében.

Fejes István az ő magasztos
hivatásában az elérhető legma-
gasabb polcra emelkedett, de
mint ember, ezen a magaslaton
is felül állott; el lehet róla mon-
dani, hogy nem a papi hierar-
chiában elért rangja árasztott reá
fényt, de ő kölcsönzött diszt, ő
adott igazán értékes tartalmat
annak a magas állásnak, amelyet
betöltött. Pedig a puritán egy-
szerűség embere volt. Az egy-
szerű külső alatt olyan isteni
adományok rejtőztek, melyek a
kiválasztottak sorába emelték s
már azelőtt egy ország közbe-
csülését szereztek meg neki,
mielőtt egyháza a püspöki székbe
emelte. A tudás és a végtelen
szerénység, a sziklaszilárd jellem
és gyermeki jóság, a meleg
vallásosság és a legszebb libera-
lizmus olvadtak össze harmónikus
egyéniességében s szereztek meg
számára párt- és valláskülönbég
nélkül a legőszintébb tiszteletet,
mely embereknek megadható.
Erős költői és írói tehetsége már
évek előtt ismertette tette nevét;
ugy eredeti költeményei, mint
klasszikusan tökéletes műfordí-
tásai a magyar népirodalom leg-
hivatottabb művelői közé emelték.

A hiúság vásárában, a modern
élet túlekedésében sohasem vett
részt; mint egy, a boldog arany-
korból idetértve bölcs, ugy járt
közöttünk, a zibongó, ököllel,
könyökkel tolakodó emberek
között s hogy mindazt a tisztes-
séget, mindazt az emberi kitün-
tetést elérte, amiben része volt,
de amik után sohasem tört, az
mindig csak az iránta spontán
megnyilatkozó és a szívek mé-
lyéről feltörő őszinte elismerés-
nek az eredménye volt.

Fájó szívvel állunk a drága
sirnál, melyre ma reáborult a

hant. Amilyen drága volt neki
ez a zempléni föld, amelyből
származott, amelyet semmi kincs-
ért elhagyni sohasem akart, oly
drága nekünk ez a sir. Nevét
és működését a magyar közélet
és a magyar irodalom történel-
mének könyve örzi meg; jósa-
gos, szeretetteljes alakjának, ra-
gyogó emberségének tiszta em-
lékét pedig szeretettel ápolja
ennek a városnak és vármegyé-
nek a népe, melyhez oly igazán
ragaszkodott.

Fejes István, mint pap.

Fejes István, a tiszáninneri ke-
rület országos hírű költő-püspöke,
hosszas, testet-lelket megörlő nehéz
betegség után hunyt el. Alig három
éven keresztül vezethette kerületének
ügyeit, nem is teljes három eszten-
deig, mert három hónapi betegsége
megakadályozta abban, hogy kerülete
hitéletének emelése és anyagi viszo-
nyainak rendezése körül azzal az
emberfeletti körültekintéssel járhas-
son el, amelyet tőle egyházközsége
ügyeinek vitelében megszokott min-
denki, aki csak ismerte, vagy mun-
kásságát figyelemmel kísérte. Fejes
István tipusa volt a hagyomány sze-
rinti protestáns papnak. Megjelené-
sében, egész viselkedésében egyszerű
a puritánságig. Zajos és hivatása kör-
rén tuhaladó szerepléstől tartózkodó;
mindenben mérsékelt és mértékettartó;
tudományosan képzett, de minden
izében a gyakorlat embere; magvas,
komoly szónok, kinek szavát a fan-
tázia csillogó játéka és a szilárd hit
és meggyőződés tette hatásossá.

Egyénisége, élete, szereplése egy-
séges, kitéréseket és ingadozásokat
nem ismerő volt, ugy állt az egyház-
kerület élén, mint a magyar protes-
tantizmus ősi, évszázadok során ki-
alakult hagyományainak megteste-
sülése.

Püspökké választásával a tiszán-
inneri egyházkerület székhelye, Mis-
kolezről Sátoraljaújhelyre került, mert
ezt a papi katedrálját, melyből 46
esztendeig dicsérte az Urat s hirdette
igéjét, nem hagyta volna el soha, de
hívei sem engedték volna. Ez a köl-
csönös szeretet tette talán olyan fájd-
almassá egyházközségének, hosszú
szünet után történt elhunytát.

Másutt mint Ujhelyben nem is lel-
készkedett; fiatal korát tanulással és
tanítással töltötte el; a hódmezővá-
sárhelyi főgimnáziumban tanárkodott.
1865-ben került Ujhelybe, mostani
egyházközségébe s itt működött azóta.

1881-ben a debreczeni zsinat
megnyitására tartott beszéde sokak-
nak emlékében él. Mint a felsőzem-
pléni tanító-testület elnöke, az egy-
házkerület számos bizottságának el-
nöke, a felsőzempléni egyházmegye
esperesse nagy tevékenységet fejtett ki.

Irodalmi munkássága.

Ugy az egyházi, mint a világi
irodalom terén is lelkesen működött:
megírta a sátoraljaújhelyi ref. egyház
történetét, az énekes könyv megújí-

tásának programját, kiadott egy
csomó költői szárnyalású egyházi és
temetési beszédet, költeményeit pedig
minden versolvasó ember ismeri;
tisztá érzés, nemes lendület, gondolat-
gazdagság jellemzi azokat. Lefordí-
totta Szekszpir „Troilus és Cressida”-
ját, egy nagyobb költői beszélyét
pedig, — „Egy szép asszony” címűt
— a Kisfaludy-társaság pályadíjjal
jutalmazta.

Aki csak ismerte az ősz püspö-
köt, annak lehetetlen nem éreznie
azt a hatalmas veszteséget, ami az ő
halálával a református egyházat, bar-
ráit, ismerőseit érte.

A felekezeti béke biztosítására
magánéletében s hivatalos működése
közben egyaránt minden telhetőt meg-
tett, miben igazságérzete is segítette.

Hogy milyen gyöngéd és szerető
szívű ember volt, árván maradt csa-
ládja érzi a legjobban, de elismeri
mindenki, aki az ő megfeszített, lel-
kes munkálkodását látta.

Betegsége és halála.

Halála előtt hosszú ideig beteges-
kedett: mind egy három honapon át
ágybanfekvő beteg volt, de lelki
energiájával párosult kötelességérzete
az utolsó percig is kerületének ügye-
ivel való törődésre készítette.

Sajnos, a gyenge test összeom-
lott, mintha a nagy lelkierő fölénye
megesufolta volna emberi gyarlósá-
gunkat.

Meghalt november 30-án, életé-
nek 76-ik, lelkészi hivatalának 49-ik,
püspökségének 3-ik évében.

A gyászbeszéről a Tiszáninneri
ref. Egyházkerület és a Sátoraljaúj-
helyi ref. Egyház a következő gyász-
jelentést adták ki:

A Tiszáninneri Református Egy-
házkerület és a Sátoraljaújhelyi Re-
formátus Egyház a nagy veszteségtől
remegő lélekkel tudatják, hogy „Is-
tennek elvégeztetett tanácsa és ren-
delése szerint” siralomra fordult az
ő örömiük. Fejes István, az egyház-
kerület lelkészi feje, Istenből hivatott
püspöke, a sátoraljaújhelyi református
egyház lelképásztora, november hó
30-án, áldásos életének 76-ik, lelkészi
hivataloskodásának 49-ik, püspöksé-
gének 3-ik évében a részről jutott
nemes harenak végére ért.

„Semmiel sem gondolt, az ő
élete sem volt Néki drága, csak
elvégezhesse örömmel az ő futását
és a szolgálatot, amelyet vett az
Ur Jézustól, hogy bizonyoságot te-
gyen az Isten kegyelmének evan-
géliumáról”. (Ap. Cs. XX, 24.)
„Beteg testtel is reménységben nyu-
gódva, megadással várt az Ur sza-
badításáig”. — A halál megoldotta
az ő fájdalmait s szenvedésektől
felszentelt lelke megtért Istenéhez.

Porrészeit f. hó 3-án, a d. u. 2
órákor kezdődő templomi szertartás
mellett fogjuk elhelyezni a sátoralja-
újhelyi közös temetőkerben. Áldott
legyen az Isten, aki nekünk adta őt
a földi életre és megláttatta velünk
az ő lelkének fényességét! Legyen
boldog pihenése testének a földben,
örök jutalma lelkének az Égben!

Külön gyászjelentést adott ki
természetesen a család, ugyszintén a
sárospataki ref. főiskola tanári kara is.

A részvét.

Temetését, mely ma délután megy
végbe, országos részvét előzi meg.

Részvétüket fejezték ki: Mecner
Béla és neje, Gróf Hadik-Barkóczy
Endre, Kenessey Béla püspök, Dókus
László, Mecner Gyula, Darányi Ig-
nác, Dókus Gyula, Besseney István,
Nyomárkay Ödön, Jankovich Béla
kultuszminiszter, Benedek Sándor
államtitkár, Baltazár Dezső tiszántuli
püspök, Gyurátz Ferenc luth. püspök,
Baltik Frigyes és Geduly Henrik ág.
ev. püspökök, Miklóssy István gör.
kath. püspök, gróf Andrássy Géza,
gróf Hadik János, gróf Andrássy
Gyula, Kossuth Ferenc, Antal Gábor
ref. püspök, Baksay Sándor ref. püs-
pök, Fornszek Béla kurisi bíró.

Kedden érkezett meg gróf Tisza
István miniszterelnök meleg részvétel-
hangu kondoláló távirata. Ugyan-
ekkor többek között még a követke-
zőktől érkeztek részvétlétviratok: Va-
dász Lipót igazságügyminiszteri ál-
lamtitkár, Scholtz Gusztáv ág. ev.
püspök, gróf Lónyay Gábor, Molnár
Béla orsz. képviselő, Bornemissza
László ny. főispán, dr. Fischer-Col-
brie Agoston kassai r. k. püspök,
Sulyovszky István udvari tanácsos
és még számosan. A száakra menő
részvétlétvirat és kondoláló levél mel-
lett rengetegen tettek személyesen
részvétlétogatót a gyászhalálra.

A mai temetés.

A ma délután végbemenő teme-
tés iránt az országos részvét óriási
mértékben nyilvánul meg. A mai na-
pon a temetésre Ujhelybe érkeztek:

A kultuszminiszterium képvise-
letében Benedek Sándor államtitkár,
Miklóssy István hajdudorogi gör.
kath. püspök, a ref. konvent képvise-
letében dr. Baksay Lajos, a tiszán-
tuli ref. egyházkerület képviseletében
dr. Baltazár Dezső püspök, gróf
Dégenfeld József főgondnok, Kiss
Ferenc theol. tanár, Kun Béla, dr.
Márk Endre és Fereneci Gyula, to-
vábbá Petry Elek, Marton Lajos,
Szabó József a dunamelléki egyház-
kerületből, Németh József püspök-
helyettes vezetése alatt háromtagu
küldöttség a dunántuli egyházkerü-
letből, Nagy Károly püspök-helyettes
és Barabás Samu esperes Erdélyből,
Korbélyi Géza és Szentiványi József
a tiszai ág. ev. egyházkerület képvise-
letében stb.

Természetesen teljes számban
vannak képviselve a zempléni egy-
házak és résztvesz a temetésen a
város és vármegye egész intelligen-
ciája. A temetés előtt délután 2 órákor
kezdődött meg az egyházkerület rend-
kívüli közgyűlése, melynek tárgya a
püspök halálának hivatalos bejelenté-
se. 3 órákor vette kezdetét a teme-
tés, melynek lefolyásáról jövő szá-
munkban közlünk részletes tudósítást.
A gyülekezet, majd a sátoraljaújhelyi
dalárda éneke után Vadász Pál leg-
idősebb esperes mondott imát. Ezután
a sárospataki énekkar énekelt, majd
Novák Lajos, a pataki főiskola papja
tartotta meg gyászbeszédét. A temető-
ben Papp József ref. lelkész mondott
bucsubeszédet s a sátoraljaújhelyi
dalárda gyászdalának akkordjaival ért
véget a fájdalmas, szomorú aktus.

Karácsonyi vásár Fischer Testvérek divatruházában
megkezdődött és december hó 31-ig tart.

A megjavult közvilágítás.

A villanygyár derekas munkája.

— dec. 3.

(Dr. K. Gy.) Ugy látszik, hogy a régen huzódó, állandó panasz tárgyát képező közvilágítási mizéria varázsütésre megszűnt: a város estéknél pazar fényben uszít s a panaszra nyíló ajkak bezárultak.

Igazán itt volt már az ideje ennek a változásnak. Annak a városnak, amely fejlődni akar s tud, főfontosságu kelléke, hogy azok az axiomászerű kívánalmak meglegyenek, amely nélkül városi élet, előrehaladás, ipari és kereskedelmi felpezsdülés nincsen. Ilyen a közvilágítás is.

Ahol sötét, zug utcák vészjóslóan tátonganak az ember előtt, ahol az ember csak félve mer előbbre haladni, ahol még annak is ki van téve, hogy örökre elnémitják anélkül, hogy a gaztettnek csak valaki is nyomára jöhetne, ahol a közbiztonság megvédésére a rendőri éberséghez éjjeli világitás nem járul: ott modern városi életéről beszélni sem lehet. Az utóbbi időkben — amíg az átszerelés s az egész villanygyár reorganizálásáról volt szó, — sajnos, nálunk is a lehető legrosszabb állapotok voltak.

Vitatkozhattak, beszélhetek közvilágítások, kis és nagy bizottságokat alakíthattak, 1000 koronás, vagy még drágább véleményeket kikérhettek, a sötét várost megvilágítani, életre hozni erejük nem volt. Estéről-estére az egész városra sötétség borult. — Hiába ígerte a villanygyár igazgatósága, hogy várják meg az átszerelés munkáját, a közönség fásult közönyt intett nemet.

A villanygyár derekas munkát végzett, olyan örömdetes módon javultak a közvilágítási állapotaink, hogy maholnap bármely város világitásával méltán felveheti a versenyt.

Az eddigi 12 drb. 1000 gyertyafényű ivlámpa helyett 21 drb. 600 gyertyafényű fémzáras izzólámpát szereltek fel, illetve már 16 darab teljesen felszerelt állapotban van s még 5 drb. felszerelésén dolgoznak. A fémzáras izzólámpák az óramű szerkezetű ivlámpánál a gyakorlatban sokkal jobbaknak bizonyultak. Az ivlámpák állandóan ki vannak téve a káros külső behatásoknak, a mechanikai szerkezet pontos működésétől függ az ivlámpa világitása s egyenletes fényelosztásu nyugodt világitást sohasem biztosít. Még most is bosszankodunk, ha a szemet kápráztató, hol elalvó, hol kigyuladó, állandó rezgésben lévő ivlámpára gondolunk. Az ilyen magas gyertyafényű izzólámpa pedig igazán nagyon szép világitásának bizonyult.

Ugy a város közönsége, mint a villanygyár igazgatósága hasznos csekrét csinált az ivlámpák kieserelésével; a város azért, mert a fővonalakon kívül a mellékutakra is jut a kellemes, erős fényű izzólámpából, a villanygyár pedig, mert talán e lámpák üzemben tartása olcsóbb s főleg mert megszabadul a folytonos panaszoktól a villanyvilágítás mizériái miatt. A villanygyár reorganizálásért az igazgatóság megnyilvánult aldozatokképpen kívül nagy elismeréssel adózhatunk Pallós Sándor igazgató-főmérnöknek, aki naphosszat fáradozik s vezetni nagy szaktudással a munkálatokat, amelyek — mint halljuk — még kb. tavaszig elhúzódhatnak, mert a perifériák hálózatának rendezésére csak most kezdődött meg.

Végül a roppant magas világitási díjakról is akarok valamit mon-

dani. Már több ízben kérdés tárgyát képezte, mi az oka annak, hogy az ilyen magas díjak dacára a villanygyár mérlege csaknem deficittel végződik. A talány könnyen megfejthető: a város területén lakó intelligencia egy nagy rétege a villanyvilágítás bevezetésétől — a nagy drágaságra való tekintettel — még most is vonakodik. Így természetes, hogy kis közönségnek csak feleslegzőt árak mellett lehet villanyvilágítást adni. A díjak leszállítása különben küszöbön van.

Összegezve a dolgokat, a villanyvilágítás terén észlelt és tapasztalt javulásnak felette örvendhet a város közönsége s ebből a javulásból a haladás további folyamának erős perspektívája tűnik ki.

Riportok a vármegyéből.

Szerencsétlenség a hajtvadászaton.

A múlt héten a homonnai járásban, az agyidőzi tölgyesben sűrű puskaropogás verte föl az erdő csendjét. Egy vadásztársaság üzte a vadászat sportját, nem sejtve, hogy ennek ezuttal tragikus áldozata is lesz. A vadászat a legnagyobb és gondosabb rendezéssel folyt két napon át, míg nem egyszercsak épen pihenés közben Porvazsnyik Mihály hajtó ijedten kiáltja, hogy egy vadkan törtet a bozótból elő. E pillanatban Ghyecy Tibor lipótszentmiklósi határrendőrtanácsos felugrott, a vadkant célba vette és rálőtt. A golyó a már egész közelben lévő vadkant a hasán találta, azon teljesen átfurudott és egy nagy kőbe ütközött. A golyó itt megpattant és egy része a Porvazsnyik Mihály testébe röpült. A hajtó eszméletlenül esett össze. A társaság a szerencsétlenül járt hajtot a homonnai kórházba vitte be, de a beállott komplikációk a műtétet lehetetlenné tették és a szerencsétlen fiatal ember pár nap alatt kiszenvedett. A szerencsétlen hajtót özvegye és több gyermeke a legnagyobb szegénységben gyászolja. Ghyecy határrendőrtanácsos, amennyire vagyoni viszonyai megengedik, a kényérkereső nélkül maradt családot kártalanítani fogja.

Dolgozik a bicska. Szinnán több gazda a korcsmaban üzte unalmát. A látszólag ártatlan beszélgetésből hevesebb vita fejlődött ki és mivel a társaságnak minden részese ellenében volt, a sértett önértéket csillapítására előkerültek a zsebkések és vad vadalkozás következett. Krupa Márton összeszurta, illetve vagdosta Dunaj János arcát, viszont Harmányos János oly szurásokat ejtett Krupa Márton hátán, hogy állapota igen súlyos.

Már a házakat is ellopják. Görbeszegen nagyobb szabásu fajpári telepek létesültek, egyben a munkások részére faházakat állítottak fel lakásul. A munkások reggel mennek az erdőbe, hol estig tartózkodnak. Képzelték tehát az a meglepetés, melyben 35 munkás részesült, amidőn a minap este fáradtan lakásukhoz közeledtek és szomorúan tapasztalták, hogy az ugysis eléggé szellős munkásház teteje és az egyik oldalfal széjjel bontva, eltűnt. Az esetről értesített harcosi csendőrség erőlyesen hozzálátott a nem mindennapi lopás kiderítéséhez. Nyilvánvaló volt, hogy azt helybeliek el nem követhették, azért a környékbeli községekben kellett a tolvajokat keresni, a feltevésben nem is csalókoztak, mert Óroszpatokon két gazda udvarában megkerültek úgy a fedélrészek, mint az oldalfal alkatrészei.

A vármegye téli közgyűlése.

Az újjáalkotott bizottság első szereplése.

A bizottságok megalakítása.

A választott tagok fele részében újjáalkotott törvényhatósági bizottság első közgyűlést december hó 16-ára hivta össze elnöki körlevéllel Dókus Gyula alispán. Ez lesz a vármegye rendezési közgyűlése, amelynek legfontosabb része lesz az albizottságok újjáalkotása. Tekintve, hogy a tárgysorozat tekintélyes részét választások foglalják le és hogy ez lesz az első alkalom a bizottságban újonnan beleszerült tagok bemutatkozására, a közgyűlés iránt valószínűleg nagy lesz az érdeklődés. A tárgysorozatot itt adjuk:

A közigazgatási bizottságba 5 tagnak 2 évre és elhalálozás folytán 1 tagnak 1 évre leendő megválasztása. Kilépnek gróf Andrassy Sándor, Matolai Etele, Nemthy József, Oppitz Sándor, gróf Széchenyi Ernő. Meghalt Fejes István. Az állandó választmány tagjainak megválasztása. A központi választmány 34 tagjának megválasztása. Az igazoló választmányba 5 tag megválasztása. A közegészségügyi bizottságba 30 tagnak megválasztása. A vármegyei nyugdíjalapra ügyelő választmánya 9 tagnak megválasztása. Községi és körjegyzők nyugdíjalapjára ügyelő választmányba 12 tagnak megválasztása. Erzsébet közpénztár bizottságának újjáalkotása. Bukovinszky József-alapra ügyelő választmányba 6 tagnak megválasztása. A borellenőrző bizottság megalakítása. A lovasutó bizottság megalakítása. A lótenyésztési bizottság megalakítása.

A községekben álló közigazgatási letétek átutalása. A vármegye alispánjának évnegyedes jelentése. Belügyminiszter leirata a vármegyei jegyzői nyugdíjalap 1912 és 1913. évi hiányainak fedezése tárgyában. A homonnai közpénztár 1912. évi zárszámadása és 1914. évi költségvetése. A belügyminiszter leirata a közpénzek gyümölcsöző elhelyezése tárgyában. Arad szab. kir. város megkeresése az aggkoru kereseteképpen munkások biztosítása és ellátása tárgyában.

Gömörkishont vármegye átirata a sajtótörvény és esküdtzéki intézmény módosítása tárgyában. — Miklóssy István hajdudorogi püspök köszönő irata. Pintér István arvaszéki elnök és Tertinszky Gyula irodatízt működési pótléka. Bódi Károly irodatízt működési pótléka. Lászlófi László nyug. utbiztos nyugdíjának felemelése. Halasi Pál nyug. utbiztos nyugdíjának felemelése. Zalánffy Sándor utbiztos nyugdíjának felemelése.

Zemplénavármegyei tisztviselői karának kérvénye, melyben a községi (kör-) és törvényhatósági orvosi szolgálat közötti viszonyosságának kimondását kéri. Zemplénavármegyei tisztviselői karának kérvénye utálatnyuknak felemelése iránt. A vármegyei díjnokok országos szövetségének emlékirata a díjnokok anyagi helyzetének javítása iránt. Sátoraljaúj hely r. t. városnál 1913. évi okt. hó 22-én megtartott részleges tisztújítás ügye.

A rendelkezési alapról szóló szabályrendelet. A községek zárszámadásai és költségelirányzatai. A már beérkezett és még beérkezendő összes a közgyűlés által elintézendő ügyek.

Az állandó választmány ülését Meczner Gyula főispán f. évi dec. hó 15-ik napjának délelőtt 9 órájára tűzte ki.

HIREK.

Gyönyörű ősz volt... Szin-pompás nyarat meghazudtoló csodaszép meleg ősz. Utána minden átmenet nélkül lebukott a hó az ég kebeléből és olyan sűrűn, olyan vastagon borította be a szürke járdát, élénk színű háztetőket egyaránt, mintha gyermekkori mesét akarta volna rehabilitálni a természet, amelyekben a hóhullás akképpen van megmagyarázva, hogy kilyukadt az angyalkák dunnája, jöttömött párnája, azért esik a hó s hull belőle a sok sok fehér pihe.

Istenem gyerekésszel de sokat elábrándoztam ezen az együgyű, gyerek kérdézősködést elnémitő, poétikus megoldáson: Kilyukadt az angyalkák párnája, azért esik a hó, oszt vége. Elbujtam egy kuckóba, úgy törtem a fejem, milyen is lehet az angyalkák ágya, selymes dunnája, amelyik fehér pihékkel van töltve, olyan fehérrel, mint a hó... Soha egy percre se jutott volna eszembe, nini! hisz a hó hideg s elolvad rögtön, ha rajta tartom a kezem, nem mertem volna rá segondolni, hogy nem hóval tömött párnán hajtja álomra tizian fejecskéjét az angyal, mert olyanok képzeltem el, a jó és bűnnélküli lelkek égi megtestestítőit, aki annyira felettünk áll, hogy annak a lehetetlenség is lehetőség, a hóval tömött párnákon való alvás is gyönyör és lehetséges s mert ha az rajta tartja a fejét, nem olvadhat el — soha. Csak az ütött a fejembe, miért tapos a hóra az ember, arra a hóra, amelyiken rajta tartja a fejét az angyal, akit igen nagyra becsültem.

Soha sem mertem tisztá hótáblába lépni. Kerestem emberi nyomot s abba helyeztem a lépésemet bele.

S ahogy ma ezeket a sorokat rovom, vénhedt énnel, öreges vehemenciával, fáj a lelkem, hogy a legszentebb dolgokat is lábbal tapossa az ember.

Régen sirtam rajta, csukló zokogással aludtam el, mert az ablakunk előtti érintetlen hótáblát összegázolták, ma az embertelenség, gög, felfuvalkodottság kinez, éget belől cudarul, de töröm.

Ma már nem kérdézősködöm, ma már látok és áldoz ez a látás. Szeretnék bebujni a kuckóba és hinni benne, hogy amit látok az nem igaz, az nem úgy van, ahogyan én látom és gondolom, sőt épen megfordítva, ellenkezőleg. A hó az angyalkák fehér ágypihéje, az embertelenség, csak pillanatnyi ferde felhevülés, a gög, alapnélküli, rövid ideig tartó önbecsülés, a harag belső alap nélküli arcváltozás s a bosszu a krisztusi megbocsátás maga.

Kint hull a hó, fehér köpenyegbe burkolózik a házak háta, válla, ósdi sapkáját fehérrel cseréli fel a füstös kékü kémény. Hideg van a meleg szobában. (Nemo.)

— 65 évig a trónon. December hó 2-án volt 65 esztendeje, hogy Ferenc József császár és király Olmützben az osztrák császári trónt V. Ferdinánd lemondása után elfoglalta. A történelem nem ismer még egy uralkodót, aki 65 évig ült volna a trónon. Ferenc József az egyetlen, aki kedden fogja megülni uralkodásának 65 éves jubileumát. Viktória angol királynő 64 évig, III. György angol király 60 évig uralkodott. XIV. Lajos csak látszólag uralkodott tovább, mert uralkodásának első éveiben Anna királyné és Mazzarin bíboros gyámsága alatt volt. Ez a 65 éves uralkodás telve volt izgalmas

Jarcsó cukrászda
Sátoraljaúj hely, Főutca 10.

Saját készítményű tea-sütemények.
Borsy-féle pemetefü cukorkák.
Ujdonság! 1 korona 20 filléres torták.
Valódi kuglerék.

eseményekkel, amelyek tettei kész egész férfit kívántak a trónra. És Ferenc József bölcsessége minden időkben a legfényesebben megállta a helyét. Ferenc József 65 éves uralkodói jubileuma alkalmából szívből kívánja az országot minden lakosa hogy az Isten sokáig éltesse a nagy királyt.

— **Hornyay Béla dr. és a Kazinczy-kör.** A Kazinczy-kör választmányára a múlt héten ülést tartott. Ez alkalommal dr. Hornyay Béla az idén rendezendő estélyek programját terjesztette elő, melyet a választmány elfogadott s melyből megtudtuk, hogy az idei Kazinczy-köri estélyek nemcsak érdekesség, de tanulmányos szempontból is vetekedni fognak az előző év estélyeivel. — Az igazgató alelnök, dr. Hornyay Béla bejelentette, hogy miután összeállította a programot, most már nyugodtan adhatja át más hivatottabbnak a kör vezetőségét, miután már 16 évi köri estélyek rendezésébe belefáradott s más fiatalabb s agilisabb kezekbe öhajítja azt letenni. A választmány az igazgató-alelnök hosszu, nagyon fáradságos működéséért elismeréssel köszönetet mondott s dr. Hornyay lemondását semmiképp sem akarta elfogadni, miután abban a nézetben van, hogy az ő távozása a kör működésének megszűnését vonná maga után, amde dr. Hornyay ragaszkodik lemondásához, reméljük azonban, hogy ettől az elhatározásától még sikerülni fog eltéríteni.

— **Esküvő.** *Strompi Pál* uradalmi főherceg leánya *Aranka*, f. évi dec. hó 8-án tartja esküvőjét *Szél Zoltánnal* Varannón.

— **Közgyűlés.** Gróf *Andrássy Sándor*, a Zemplénvármegyei Gazdasági Egyesület elnöke, az Egyesület tagjait december hó 12-én d. e. 10 órára a megyeháza tanácstermben tartandó közgyűlésre hívta egybe. A közgyűlés tárgysorozata a következő: 1. Az Egyesület 2 tagjából álló számvizsgáló-bizottságnak választása. 2. A jövő évi költségelirányzat tárgyalása és jóváhagyása. 3. A jövő évi munkaterv megállapítása. 4. Egyéb a választmány által felterjesztett ügyek s netaláni indítványok. (A közgyűlést megelőzőleg igazgató-választmányi ülés tartatik.)

— **A gyermektombola-estély előtt.** Minden jel szerint pazar sikere lesz annak a tombolával egybekötött estélynek, mely nov. 6-án a szegény gyermekek javára s egyuttal gyermekek hangversenyével fog végbemenni. Már eddig száznál több gyönyörű tárgyat küldöttek be az estély rendezőségének a tombola céljaira. Gyönyörű lesz a műsor is, úgy, hogy igazán nem csoda, ha dr. Hornyay Béláné kedves és poétikus ötletének, a gyermek-estélynek meg lesz a megérdemelt fényes sikere.

— **Hitszónoklat.** Értesítjük hitközségünk közönségét, hogy főt. dr. *Neumann József szepsiszentgyörgyi* főrabbi a képviselőtestület újabb meghívására folytán folyó hó 6-án, szombaton délelőtt és délután hitszónoklatot tart. Az ügy fontosságánál fogva hitközségünk mindkét nembeli tagjainak szíves érdeklődését kérjük. — **A statusquo izr. hitközség elnöksége.**

— **A Szabad Lyceumban** vasárnap délután *Szóllósy Károly* főgimn. tanár tartott rendkívül érdekes vetített-képes előadást a föld történetéről, az alakulási korszakokról, képeken mutatva be az egyes korszakok fejlődő állati és növényi alakjait. A tudományos, mégis könnyedén érthető stílusban tartott előadást nagyszámu közönség hallgatta végig feszült figyelemmel s hálás tapsokkal adózott az előadó tanárnak a szerzett élvezetért. Ezen az előadáson is kitűnt, amit különben már több ízben örvendetesen konstatáltunk, hogy a közönség egyre nagyobb számban keresi fel a Lyceum előadásait s bizony a fizikai

előadóterem hova-tovább kicsinynek bizonyul a hallgatóság befogadására.

— **Tűzriadalom.** Hétfőn délután 4 óra tájban izgatott tömeg nézte mereven a Kazinczy és Rákóczi-utca sarkán lévő emeletes ház tetőzetét, melyen keresztül, az egyik kémény közelében, hatalmas füstgomoly tört elő. Rögtön telefonáltak a tűzoltókért s pár perc múlva meg is jelent *Friss Heiman* tűzoltóparancsnok, aki a padlásra menve konstatálta, hogy csupán az egyik kéményben gyulladt meg a korom s ez okozta a nagy füstöt és a nagy ijedelmet.

— **Rablógyilkosság Agyidőcson.** A múlt héten egy reggel a papházai csendőrség jelentette, hogy Agyidőc községben a koresma előtt *Mendlovits* Benjámint telepőzi koresmárost este 7 órakor meggyilkolva találta. A homonnai kir. járásbírósg bűntető-bírája, *Adamkovics Győző*, mint megbízott vizsgálóbíró, *Hazay Géza* és *Szekerák János* boncoló-orvosokkal a helyszíre mentek, hol minden kétséget kizárólag megállapították, hogy itt emberölés történt és a halál közvetlen oka, egy tompa tárgyval történő többszöri ütés következtében beálló koponyatörés volt. A csendőrség a tettest üldözőbe vette, máig azonban nem sikerült jót kézre fogni. A sűrű erdőregetegben a gyilkos menekülő utat talált és könnyen feltehető, hogy a kárpátok hegyi útjain Lengyelországba menekült. A bírósághoz utóbb beérkezett jelentés szerint *Mendlovits*nál 1000 koronát meghaladó pénz volt és a hulla megmozdításánál csak 200 koronát találtak. Nincs tehát kizárva, sőt nagyon valószínű, hogy itt rablógyilkosság történt, melynek előzményei a következők:

Telepőc községben, mely a kárpátok hegyláncában fekszik, nem a legjobb békességben fért meg *Mendlovics* Benjámint 57 éves koresmárossal, a falu néhány duhaj legénye. Még nyáron a papházai csendőrség jelentése alapján a homonnai bíróság Szicsák Miklós és társai ellen a bűntető eljárást megindította, azért, mert Szicsák és társai kik este 9 óráig a koresmájában voltak, onnan eltávozva lakházára valóságos közönséget zudítottak és neki kárt okoztak. A bűntetőbírósg Szicsákot kivéve, a vádlottakat elítélte. Szicsák most már vádlóként lépett föl *Mendlovics* szemben és ellene rágalmazás miatt panaszt emelt. A bíróság e hó 27-én tartotta meg a tárgyalást, melyen *Mendlovics*ot a vád és következményei alól felmentette azon az alapon, hogy *Mendlovics*ot eljárásában rosszhiszeműség nem terheli. E felmentő ítélet volt halála *Mendlovics*nak. Szicsák maga szolgáltatott igazságot magának.

A tárgyalás után Szicsák hazafele vette útját. *Mendlovics* jóval később szekérén ment haza és Agyidőcson pihentette lovait. A lovak etetése alatt ő az agyidőci koresmáros koresmájában beszélgetett. Ugy este 6 óra körül a kocsijárához indult és mikor arra felszállani készült, valaki hátulról lerántotta és egy karóval többször fejbe ütötte. *Mendlovics* fel sem jaidult, eszméletlenül esett össze és néhány perc múlva meghalt.

Gyilkosa minden bizonynyal Szicsák volt, ki tudta, hogy áldozata Agyidőcson megszakitja majd útját, s ott már a tett elkövetésére készen leselkedett rá. Valószínű, hogy azután pénzt is elrabolta és ezek után elmenekült.

— **Baleset rődlízás közben.** Su-lyos baleset érte *Kálmán Ferenc* kereskedő inast rődlízás közben. Szombaton délután a SAC. pálya fölött lévő dombon rődlízott *Kálmán Ferenc*, a Fischer-testvérek cég alkalmazottja s oly szerencsétlenül esett le a rődliról, hogy alsó lábszárát eltörte. Beszállították a közkörházba ahol gipszbe tették a lábát s hétfőn szülei lakására vitték.

— **Ráesett a mángorló.** *Komjáthi* Mária 16 esztendő eselédleány ruhákat mángorolt szombaton déltájban szolgálatadójának, özv. *Vadászy* Antalnénak a honvédlaktanya mellett lévő lakásán. A nehéz kövekkel meg-rakott mángorló kicsuszott s a szerencsétlen lány gyomrára esett s oly súlyos belső sérüléseket okozott, hogy a kórházba való szállítása után azonnal meg kellett operálni. Az operáció sikerült s a szerencsétlenül járt eselédleány a javulás útján van.

Kiállítás Sátoraljúj helyben.

SZEGŐ SÁNDOR áruháza nagy szőrmekiállítást rendez, melynek megtekintésére a n. é. közönséget tisztelettel meghívja. Vétel nem kötelező. Meglehető olcsó árak. Bővebbet a kirkakat.

SZINHÁZ

A társulat bemutatkozása.

— dec. 3.

Az első színházi est külsőségei ugyancsak rácsfoltak arra a sokat hangoztatott s már-már meggyökere-sedett vélekedésre, hogy Sátoralja-új hely nem színházi város, hogy az új helyi közönség túlságosan hideg, közönyös s hogy nálunk hiába való fáradság akár milyen jó társulat igyek-vése, mert itt anyagi eredményt elérni nem lehet. A hétfői zsufolt ház, a zajos elismerés, melyet az előadás-nak minden sikerültebb momentuma kiváltott, a megelőző nagy érdeklődés és mindezekhez az a körülmény, hogy a bérletösszeg az idén is igen számbavehetőnek nevezhető: mind ellentmondanak ennek a felfogásnak s mi is azt hisszük, hogy Ujhely ma már határozottan joggal szerepelhet a jobb színházi városok között s el-multak már azok az idők, amidőn a színtársulat minden fogyatkozását kéz-legyintéssel és azzal a sablonnal volt szokás elintézni, hogy hát „Ujhely-nek ez is elég jó.” A jelek arra mu-tatnak, hogy Ujhelyben igenis van már színházi közönség s ennek a kö-zönségnek hajlandósága is van a szí-nészet támogatására, ha csak némi elfogadható ellenértéket látja a maga szolgáltatásának.

A hétfői premier után még nem akarunk jóslásokba bocsátkozni afe-lől, hogy vajon az idén megtaláljuk-e a színtársulatban azt az ellenértéket, mely mellett a szezon erkölcsi és anyagi sikere el nem maradhat. Az első előadás sok ismert nehézsége, sok zavaró körülménye mellett, — a melyeket feltétlenül figyelembe kell venni, — határozottan megcsillám-lottak egyes biztató momentumok, ha e mellett egy és más tekintetben sikertelen törekvéseket is kellett ta-paszatnunk. Nem kell túlságos opti-mizmus ahhoz, hogy a szezonban az előbbi mozzanatokat reméljük ki-bontakozni; az utóbbiakat pedig az első előadással járó apró incidensek-nek tekintsük, amelyek a további előadások folyamán élüket veszítik.

A darabról, melyet a társulat bemutatkozónak választott, nem sok mondani valónk lehet. A librettó nem nagy igényű, de ügyes munka, mely egyrészt a színészi képességek érvé-nyesülésére, másrészt sok rendezői trükkre, sőt látványosságra is ad al-kalmat. Kétségtelen, hogy ez utó-biak vidéki kis színpadon nem igen nyerhetnek alkalmazást, amivel per-sze a darab jelentékeny százalékot veszít a maga vonzerejéből, de még így is igen alkalmas arra, hogy egy estén könnyed mulatságot szerezzen a közönségnek. A librettó *Zerkovitz* Béla munkája s ezzel eleget is mon-dottunk róla; meg van benne a köz-ismert *Zerkovitz* minden erénye és hibája: a fülbemászó, de kissé olcsó népszerűségű dallamok s főleg azok a reminiscenciák, amelyek lépten-

nyomon régi jó ismerősöket mutat-nak be némileg új köntösben.

Attérve a társulat munkájára, meg kell állapítanunk, hogy nagyban-egészben elég temperamentumos, pergő operette-előadást láttunk. Az egyes szereplők közül az első estén kel-lemes feltűnést keltett az új énekesnő, *Kellen Rózsi*, aki igen sikerült akvi-zíciónak látszik; nemcsak jól énekel, de ügyesen, temperamentumosan ját-szik is s ezen az estén tulajdonképen mint szubrett is igen előnyösen mu-takozott be. Sajnos, ezzel szemben épen a hivatalos szubrett-primadonna, *Kürthy Böske* bemutatkozását a kö-zönség nem valami rokonszenvesen fogadta. Amint már fentebb említettük, nem akarunk ebből az első bemutat-kozásból még határozott megállapi-tásokat levonni, így egyelőre csak annyit kell ószintén megmondanunk, hogy a primadonna hétfői szereplése nem volt szerencsés; bár finom já-téka és kellemes hangja a legszebb reményeket engedi sejtőnk. Vi-szont feltűnést keltően jöveünk egy kis szerepben a hölgyek közül *Mé-száros Aranka*.

Vezetőszeret játszott a férfiak közül *Gömörly László*, akinél főleg éneke tekintetében vettünk észre haladást tavaly óta; sajnos, kissé szögletes játéka, mozdulatai még min-dig nem igen predestinálják a hétfői-hez hasonló szerepekre. *Ligeti Lajos* minden jel szerint kitűnő komikus s amellet diszkrét művész, amit épen nem állapíthatunk meg *Luogosiról* hétfői alakítása után, mert az orvos szerepében, ha némely helyütt jóízű derütséget keltett is, néhol meg nem engedhető túlzásokba tévedt. Úgyes színészeknek látszik *Réthelyi* s elég megfelelő volt *Heltai* és *Szerda-helyi* is. Elég gyengének mutatkozott azonban a kórus. Erről és a zene-karról egyébként akkor írunk, ha majd nehezebb fajsúlyu muzsikával lesz dolguk.

Kedden meglehetősen gyér ház előtt ismételték meg az előadást.

** **Vörös színlapok.** Legközelebb, ha a vörös színlapot lát az olvasó az utcán, menjen el mellette közönségesen mint eddig, amíg teljesen jelentékte-len volt, hogy a színlapot milyen színű papírra nyomtatták; amennyi-ben ezután a vörös színnek különös jelentősége lesz. Nem valami különös újításról van szó, hanem csak egy a többi városokban már rég életben levő rendszerről, mely abban áll, hogy ezután nálunk is a színlap szí-nével fogja az igazgató jelezni, ha egyik-másik darab némileg kényes témák körül forog s frivolitásokat tar-talmaz, ami a mai modern irodalom-ban bizony gyakran előfordul. — Nem azt jelenti ez az újítás, hogy a direktorunk talán az összes francia malacságok színehozáására készülődik, hanem csak gyöngéd figyelemzetetés akar lenni a színlap elpirulása oly-kor, amikor egy-egy színdarab, — bár a színehozálat megérdemli, — bakfiosoknak azonban mégsem fel-tétlenül ajánlatos a megtekintése.

Értesítés.

Fischer Sándor utódom hirte-len eltávozása folytán van sze-rencsém a n. é. közönséggel tu-datni, hogy a házi kenyerek süté-sét saját vezetésem és felelőssé-gem alatt tovább folytatom.

Kenyerék sütése elfogadot-tak mérsékelt árban naponta 8 órától 12-ig, 12-től 2 óráig pedig könnyebb sütemények.

Bánóczy Kálmán.

Felelős szerkesztő: **Dr. Adriányi Béla**

Helyettes szerkesztő: **Telaky Sándor.**

Laptulajdonos: **Éhler Gyula.**

A ZEMPLEN NAPTÁRA

➔ már kötés alatt van ➔

és még e hét folyamán fogjuk
a megrendelések sorrendjében
megrendelőinkhez eljuttatni.

Kapható kiadóhivatalunkban és az elárusítóknál.

Szent-Margitszigeti üditővíz

a legkiválóbb szénsavval telített ásványvíz.

Mint asztali víz nagyon kellemes, jó hatású, egészségépítő ital. A Szent-Margitszigeti üditő és gyógyvíz kezelősége. Főlerakat:

TÓTH LAJOS cégnél
Sátoraljaihelyben.

Kapható jobb fűszerüzletben s vendéglőben

Széna

több boglya, első minőségű, Sátoraljaihelyben a törvényszéki fogházzal szemben levő Nyomárkay-féle telken eladó.

Bővebb értesítést nyujt
Gortvay Aladár
Szerencsen.

A bodrogolaszii körjegyzői irodában körjegyzői teendőkből jártas kifogástalan egyén felvétetik. Ajánlkozók oda forduljanak.

Fagyos testrészek és fagydagánatok

gyökeres gyógyítására a legbiztosabb gyógyszer a

„Szt.-Antal“ fagykenőcs

mely néhány bekenés után már gyökeresen gyógyítja a fegyasokozta daganatot és fájdalmakat.

Egy tégely ára 1 korona.

Vérszegénység, sápkór, idegesség és gyomor bajok ellen legkiválóbb gyógyszer a

Tokaji china vasbor

mely valódi tokaji borból készül. Felnőttek és gyermekeknek egyaránt, mint kiválóan tápláló, erősítő, az emésztést elősegítő szer a legjobban ajánlható.

Egy üveg ára 3 korona.

Kapható:

a „Szt.-Antal“ gyógyszerertárban
Sátoraljaihely, Széchényi-tér.

Egy jobb házból való,
két polgári iskolát végzett
14 éves leány uri házhoz
1-2 gyermek mellé ajánlkozok.
Cim: a kiadóhivatalban.

A kirakatokban ki-függesztett OLLA táblácskák az Olla lerakatot jelzik. Kedvelt minőségek: 1203 sz. tucattja 6 kor. 1204 sz. super-finom tucattja 8 kor. Az „OLLA“ több mint 2000 orvos által legmegbízhatóbbnak van ajánlva. 501/k. — Kapható: Éhlert Gyula és Widder Gyula

gyógyszertáraiban s Hrabéczy Kálmán drogériájában és Kluger Jenő illatszertárában Sátoraljaihely.

LEGUJABB SZERKEZETŰ

CZIMBALMOK

Schunda V. József

cs. és kir. udvari hangszer-gyáros hírneves gyármányaiból

állandó bizományi raktár

van

Sátoraljaihelyben

Erzsébet királyné-utca 16. sz. alatt.

Igen kedvező részletfizetési módokat.

Vidéki megrendeléseket azonnal szállít.